

Metodický pokyn k dani za ubytovanie podľa § 37 až 43 zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Predmet dane za ubytovanie

Podľa zákona účinného do 14. októbra 2014 predmetom dane za ubytovanie je odplatné prechodné ubytovanie fyzickej osoby v ubytovacom zariadení, ktorého kategorizáciu určuje osobitný predpis. Pri ubytovacích zariadeniach bol zavedený odkaz na § 2 vyhlášky č. 419/2001 Z. z., ktorou sa upravuje kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaraďovanie do tried. Citovaná vyhláška bola s účinnosťou od 1.8.2008 zrušená a nahradená vyhláškou č. 277/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaraďovaní do kategórií a tried.

Zákon č. 268/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o miestnych daniach s účinnosťou od 15. októbra 2014, zmenil predmet dane za ubytovanie. Podľa § 37 zákona o miestnych daniach predmetom dane za ubytovanie je odplatné prechodné ubytovanie podľa § 754 až 759 Občianskeho zákonníka v ubytovacom zariadení (ďalej len „zariadenie“), ktorým je hotel, motel, hotel, hostel, penzión, apartmánový dom, kúpeľný dom, liečebný dom, ubytovacie zariadenie prírodných liečebných kúpeľov a kúpeľných liečební, turistická ubytovňa, chata, stavba na individuálnu rekreáciu, zrub, bungalov, kemping, minikemp, táborisko, rodinný dom, byt v bytovom dome, v rodinnom dome alebo v stavbe slúžiacej na viaceré účely.

Vychádzajúc z ustanovenia § 37 zákona o miestnych daniach pre naplnenie predmetu dane za ubytovanie je potrebné, aby boli splnené súčasne tieto podmienky:

- prechodné ubytovanie podľa § 754 až 759 Občianskeho zákonníka,
- poskytnutie prechodného ubytovania za odplatu,
- prechodné ubytovanie v zariadení, ktoré je vymedzené v predmete dane.

Prechodné ubytovanie

Podľa zákona o miestnych daniach prechodným ubytovaním je ubytovanie podľa § 754 až 759 Občianskeho zákonníka. Podľa § 754 ods. 1 Občianskeho zákonníka objednávateľovi vznikne právo, aby mu ubytovateľ poskytol prechodné ubytovanie na dohodnutú dobu alebo na dobu vyplývajúcu z účelu ubytovania v zariadení na to určenom. Predmetné ustanovenie nevymedzuje dĺžku prechodného ubytovania, iba z doby ubytovania musí byť zrejmé, že ubytovanie má prechodný charakter.

Poskytnutie prechodného ubytovania za odplatu

Podľa § 754 odseku 2 Občianskeho zákonníka za ubytovanie a služby s ním spojené je objednávateľ povinný zaplatiť ubytovateľovi cenu v lehotách určených ubytovacími poriadkami.

Prechodné ubytovanie v zariadení, ktoré je vymedzené v predmete dane

Zákon o miestnych daniach vymedzil v predmete dane za ubytovanie nasledovné zariadenia: hotel, motel, hotel, hostel, penzión, apartmánový dom, kúpeľný dom, liečebný dom, ubytovacie zariadenie prírodných liečebných kúpeľov a kúpeľných liečební, turistická ubytovňa, chata, stavba na individuálnu rekreáciu, zrub, bungalov, kemping, minikemp, táborisko, rodinný dom, byt v bytovom dome, v rodinnom dome alebo v stavbe slúžiacej na viaceré účely.

Daňovník dane za ubytovanie

Daňovníkom dane za ubytovanie je fyzická osoba, ktorá sa v zariadení prechodne ubytuje. Daňovníkom dane za ubytovanie je napr. obchodný cestujúci ubytovaný v hoteli, turista ubytovaný v chatovej osade alebo turistickej ubytovni, rekreant ubytovaný v penzióne, na súkromí a pod. za podmienky, že ide o prechodné ubytovanie.

Základ dane a sadzba dane

Na určenie základu dane za ubytovanie je podstatný počet prenocovaní v zariadení poskytujúcom prechodné ubytovanie. Sadzbu dane určí obec v eurách na osobu a prenocovanie. Výšku sadzby dane ponecháva zákon o miestnych daniach výlučne v kompetencii správcu dane, pričom umožňuje ustanoviť rôznu sadzbu dane pre časti obce alebo pre katastrálne územia. Časť obce upravuje § 2 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Podľa predmetného ustanovenia časť obce má vlastný názov, časť obce nemusí mať vlastné katastrálne územie.

Vyberanie dane

Platiteľom dane je prevádzkovateľ zariadenia, ktorý odplatné prechodné ubytovanie poskytuje. Daňovník daň za ubytovanie neplatí správcovi dane ale prevádzkovateľovi zariadenia, ktorý vybratú daň odvádza obci. Pre vyberanie dane za ubytovanie nie je rozhodujúce, či platiteľ dane má na výkon tejto činnosti živnostenské oprávnenie.

Správa dane

Na dani za ubytovanie je miestne príslušnou obcou obec, na území ktorej sa zariadenie nachádza. Územie obce vymedzuje zákon o obecnom zriadení. Podľa § 2 ods. 1 citovaného zákona územie obce je územný celok, ktorý tvorí jedno katastrálne územie alebo viac katastrálnych území.

Splnomocňovacie ustanovenie

Zákon o miestnych daniach určuje podmienky pre vyberanie dane za ubytovanie. Predmetné ustanovenie splnomocňuje obec vo všeobecne záväznom nariadení k tejto dani určiť najmä náležitosti a lehotu oznamovacej povinnosti platiteľa dane, sadzbu dane, rozsah a spôsob vedenia preukaznej evidencie na účely tejto dane (napr. evidencia prenocovaných osôb podliehajúcich dani, evidencia osôb oslobodených od dane), náležitosti potvrdenia, ktoré vydáva prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia fyzickej osobe o zaplatení dane, spôsob a lehotu na odvedenie dane obci, prípadne určiť oslobodenia od dane alebo zníženia dane.

*Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
december 2015*